

UČITEL – PREVENTISTA

Jana VESELÁ

Abstrakt: Příspěvek se zabývá postavením učitele metodika prevence na základní škole. Snaží se posoudit postavení metodika prevence v pedagogickém sboru, jeho výukovou zátěž a možnost dalšího profesního vzdělávání. Průzkumná část vychází z kvalitativního průzkumu, kdy výzkumný vzorek tvořilo 5 učitelek preventistek ve věku 27–35 let z brněnských a vyškovských škol s 2-5letou praxí preventisty. Polosrukturované rozhovory byly v lednu až březnu 2009 nahrávány na diktafon a analyzovány. Sonda do této oblasti ukázala na motivaci učitelů, metodiků prevence, pro práci ve škole, na nedostatečnou připravenost pro práci metodika prevence během studia učitelství na VŠ, na malý prostor pro tvorbu vlastních programů prevence na základní škole.

Klíčová slova: učitel, prevence, primární prevence, komunikace, vyhlášky, sociálně-patologické jevy, preventivní programy, hodnoty, metodické pokyny, zákony, rámcové vzdělávací program

Školství v ČR prochází velkými změnami, které reflektují sociálně-politické změny země, a to i ve smyslu větší demokratizace školství. Změny však nejsou dlouhodobě koncepční, neboť se mění politická profilace státu v reflexi na výsledky voleb, a zejména ve školství se odrážejí změny v personálním obsazení MŠMT ČR. Dopad těchto konceptuálních a personálních změn na Ministerstvu jsou však velkou zátěží pro pedagogy, kterým chybí dlouhodobější koncepce vzdělávání, jsou v situaci, kdy nejsou jasné hranice učitelských kompetencí a míra náročnosti osvojovaného učiva. Profese učitele se nyní v době mediálního rozmachu mění. Učitel je průvodcem na poli informačním, kdy přibližuje žákům data, ale stále větší důraz je kladen na jeho výchovnou funkci. Škola je významným socializačním činitelem v životě dítěte a tato funkce rozhodně by neměla být podceňována. Školní docházka je povinná pro všechny etnické skupiny žijící v ČR. Jednotlivé etnické skupiny přinášejí do prostředí školy své normy a konfrontují je s majoritní společností. Žáci z majoritní skupiny se seznamují s jiným životním stylem, a inými normami. Jednou z možností řešení školních potíží je schopnost školy zajistit „potřebu vyjádřit se a komunikovat.“

Komunikace mezi pedagogem a žákem je významnou složkou vzájemného vztahu, zprostředkovává vztahy a společnou činnost mezi účastníky. Schopnost komunikace je nedílnou součástí osobnosti pedagoga. Vzájemný vztah neovlivňuje pouze verbální komunikace, ale i komunikace neverbální a činy. Verbální komunikace je za-

stoupena mluveným slovem, v profesi učitele především výkladem a dialogem, neverbální mimikou, očima, gestikulací a doteky, a činy se projevují postojem učitele k různým výchovným situacím a žákům. (Nelešovská, 2005).

Potřebu komunikace zdůrazňuje i Kolář a Šikulová (2007). Na efektivní komunikaci se podílejí určité podmínky a jednou z nich je vytváření příznivého sociálního klimatu a vhodné atmosféry ve třídě, která je založena především na budování vzájemné důvěry a na přirozené autoritě učitele. Je tedy prokazatelné, že dobrá komunikace je zásadní nejen při utváření vztahu mezi učitelem a žákem, ale také pro budování přátelské atmosféry ve třídě a získávání důvěry žáka.

Je velice těžké naplnit potřebu komunikace během vyučovacích hodin, v tomto čase je komunikace omezena většinou pouze na vyučovací proces. Žáci však mohou dostat možnost vyjádřit se a komunikovat mimo vyučovací hodiny, např. formou žákovské samosprávy (Bendl, 2003).

V první řadě je to právě škola, která by měla bránit vzniku sociálně patologických jevů u dětí tím, že žákům bude poskytovat podnětné prostředí a realizovat takové aktivity, které by u nich podporovaly odmítavý postoj k takovým jevům. Mezi ochranné faktory na úrovni školy patří jasně stanovená pravidla týkající se sociálně patologického chování, zakotvená ve školním řádu, aktivní zapojení žáků a jejich rodičů do aktivit školy, vstřícná atmosféra ve škole, efektivní preventivní program, návaznost školních aktivit na kvalitní způsoby trávení volného času.

Žáci z prvního stupně základní školy jsou ještě nejsnadněji vychovatelní a ovlivnitelní, a proto je právě prevenci u těchto dětí třeba věnovat mimořádnou pozornost. Pokud tedy budou vyrůstat v prostředí, kde se nevyskytují sociálně patologické jevy a jsou striktně odmítány, snadněji si k nim samy vytvoří odmítavý postoj. Prevencí u dětí by se měli zabývat v první řadě rodiče, posléze by na ně měla navazovat škola. Optimální pochopitelně je, když rodina a škola při realizaci prevence spolupracují. Pro účinnost prevence je nutné, aby rodina a škola byly ve svých postojích k sociálně patologickým jevům jednotné. Výhodou školního prostředí při rozvíjení preventivních aktivit u žáků je především možnost dlouhodobého a intenzivního výchovného působení na děti.

Možnosti prevence ve školním prostředí

Prevencí sociálně patologických jevů ve školním prostředí se v ČR zabývá v první řadě MŠMT ve spolupráci s dalšími resorty, např. Ministerstvem vnitra, Ministerstvem práce a sociálních věcí, Ministerstvem zdravotnictví. MŠMT vytváří legislativní rámec pro realizaci prevence ve školním prostředí, vydává vyhlášky, metodické pokyny a zákony upravující poskytování prevence sociálně patologických jevů ve školním prostředí. Ministerstvo ukládá školám povinnost vytvářet Minimální preventivní programy a zřizovat ve škole funkci školního metodika prevence. Prevence sociálně patologických jevů by měla být zakomponována do výuky dle RVP.

Rámcový vzdělávací program

RVP (Rámcový, 2007) je základním kurikulárním dokumentem vymezujícím obsah a cíle výchovy a vzdělávání. Definuje závazné rámce vzdělávání pro jeho jednot-

livé etapy – předškolní, základní a střední vzdělávání. RVP je pro každou školu východiskem při tvorbě Školního vzdělávacího programu.

Součástí RVP jsou průřezová témata, která reflektují aktuální požadavky a problémy současné společnosti. Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí¹ žáků.

RVP se snaží do výuky zakomponovat taková témata, která by u žáků podporovala vytváření správných životních postojů. Osvojení si výše uvedených hodnot a dovedností by mělo podle zásad efektivity primární prevence vést k odmítavému postoji k sociálně patologickým jevům. RVP je dokument, který stanovuje, jak by mělo probíhat školní vyučování, a není tedy primárně zaměřen na prevenci sociálně patologických jevů. Dokumentem, jež se zabývá přímo realizováním primární prevence ve školním prostředí, je Minimální preventivní program.

Minimální preventivní program

MŠMT vydalo² Metodický pokyn k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže, který ukotvuje realizaci Minimálních preventivních programů na školách a ve školských zařízeních. MPP je konkrétní dokument školy zaměřený na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a sociální rozvoj a rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností. Realizace MPP je pro každou školu a každé školské zařízení závazná a podléhá kontrole České školní inspekce (MPP, 2007).

MPP stanovuje školám povinnost vytváření profese školního metodika prevence³. Základní povinností školního metodika prevence je metodická a koordinační činnost, poskytování informací a poradenství. Každá škola je v rámci MPP povinna zajistit vzdělávání školního metodika prevence i dalších pedagogických pracovníků v oblasti prevence sociálně patologických jevů.

Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních vymezuje mimo jiné, co je náplní práce školního metodika prevence (Vyhláška, 2005). Ten se tedy zabývá:

- tvorbou a realizací preventivního programu;
- koordinací vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence SPJ;
- spoluprací s institucemi, které působí v oblasti prevence SPJ;
- zajišťováním a předáváním odborných informací o problematice SPJ a jejich prevence pedagogickým pracovníkům školy;
- poskytováním poradenství žákům s rizikem či projevy sociálně patologického chování a jejich zákonným zástupcům;
- spoluprací s třídními učiteli.

¹ Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány: kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní (RVPZV, 2007).

² Aktuální Metodický pokyn k prevenci SPJ byl vydán 16. října 2007 a nabyl účinnosti 7. listopadu 2007.

³ Činnost školního metodika prevence je vymezena přílohou č. 3 k vyhlášce č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních.

Při tvorbě a vyhodnocování MPP školní metodik prevence dle potřeby spolupracuje se školním psychologem, výchovným poradcem či metodikem prevence v pedagogicko-psychologické poradně. Na tvorbě a realizaci MPP by se měli podílet všichni pedagogičtí pracovníci školy. MPP se zpravidla vytváří na jeden školní rok, je pravidelně vyhodnocován a na základě dosažených výsledků jsou navrhovány další postupy v prevenci sociálně patologických jevů (MPP, 2007).

Možnosti preventivní práce školního metodika prevence

Nabídka vyučovacích předmětů je rozmanitá a některé se přímo nabízejí k tomu, aby je preventista využil přiblížení prevence tím, že začlení ve spolupráci s kolegy do výuky úctu k člověku, toleranci a solidaritě. Jako první se samozřejmě nabízejí zejména předměty, které se přímo vztahují k prevenci sociálně patologických jevů, jako jsou občanská výchova, rodinná výchova, základy společenských věd nebo výtvarná či tělesná výchova. V některých školách se zavádí předmět dramatická výchova, která skýtá obrovský potenciál.

Třídnické hodiny

Třídní učitelé v třídnických hodinách mají možnost pracovat se skupinovou dynamikou třídy, což představuje cílené zacházení se silami, jež vznikají mezi žáky v jejich skupinovém životě. V případě, že mají na škole preventistu mají možnost využít jeho odbornosti při realizaci aktivit na třídnických hodinách. V případě šikany agresori podvědomě a nereflektovaně užívají skupinové dynamiky k destrukci pozitivních vztahů ve skupině. Učitel by proto měl těmto vztahům porozumět a podporovat růst pozitivních vazeb ve třídě a při spolupráci s preventistou je zakotvovat.

Náplní třídnických hodin by měla být realizace technik či her se zaměřením na sebereflexi a reflexi třídy, uvědomění si spoluzodpovědnosti za charakter třídy, stmelování skupiny, sebeuvědomování, posílení sebevědomí. Při dobrém vedení třídy je možné diagnostikovat vztahy či při různých aktivitách monitorovat problémové projevy chování aj. Pravidlům pro setkávání třídních kolektivů se věnuje ve svých publikacích Kolář (2001).

Kampaně

Pro preventivní práci je možné a velmi užitečné využít metodu kampaně. V rámci kampaně lze zahrnout různé činnosti, děti např. mohou vyrobit plakáty či vymyslet slogan. Je možné využít i další činnosti žáků, výrobu různých letáčků či informačních brožur (Bendl, 2003). Žáci by měli být informováni za pomoci různých typů informačních zdrojů, a pokud je letáček ve správnou chvíli na správném místě, může prokázat velkou službu.

Hry

Uznávaný autor Kolář (2001) se při preventivní práci vyjadřuje jednoznačně ve prospěch her. Hry mají v sobě všestranný diagnosticko-léčebný potenciál. Proto je nutné mít dobré praktické znalosti o možnostech využití konkrétních her. Hry jsou nedoceníitelné zejména pro nácvik nového chování, protože svoji strategii opírají o zábavnost

a zajímavost. Různé teorie učení, které k nim patří, jsou laikovi skryty zcela v pozadí. Není dobré zařazovat hry, které vedou k vítězství a porážce, hry, jež rozdělují děti na silné a slabé. Důraz klade na hry s kooperativními pravidly, na hry podporující vzájemnost a soudržnost. Tím může třídní učitel a preventista upevnit v žácích žádoucí vzorce sociálního chování, jako je souměřitelnost, učít je vyhýbat se násilí, uvolňovat napětí apod. Známa autorka herních aktivit Hermochová (2005) mluví o ovlivňování skupinové dynamiky. Hry jsou totiž důležitým prostředkem překonávání stagnace vývoje skupiny, urychlují a prohlubují proces vzájemného poznávání, vytváření hlubších porozumění mezi členy skupiny i řešení konfliktů, případně mohou dát skupině preventivní nástroje a postupy, jak konfliktům zabránit.

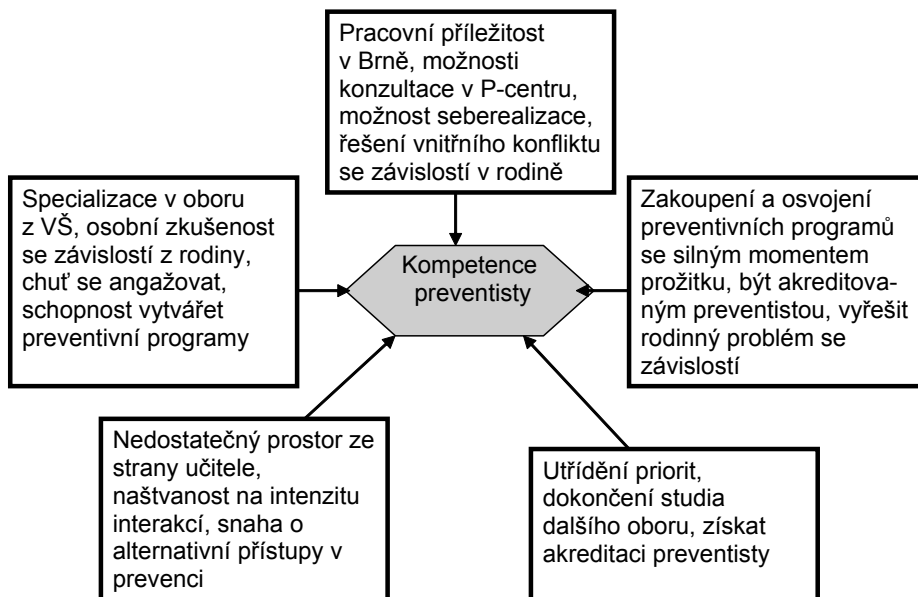
Sonda do osobnosti učitelů preventistů

Na téma *učitel* bylo zpracováno mnoho diplomových prací, příspěvků ve sbornících i kapitol v monografiích. Ve svém průzkumném šetření jsem se proto zaměřila na učitele metodiky prevence, na jejich vnímání vlastní profese, na jejich posouzení získaných odborných dovedností a kompetencí.

Pro tuto studii se jednoznačně nabízela forma kvalitativního průzkumu, kdy výzkumný vzorek tvořilo 5 učitelek preventistek ve věku 27-35let z brněnských a vyškovských škol s 2-5letou praxí preventisty. Polostrukturované rozhovory byly v lednu až březnu 2009 nahrávány na diktafon a analyzovány.

Prvek	Popis
Fenomén	Kompetence preventisty
Kauzální podmínky	Specializace v oboru z VŠ, osobní zkušenost se závislostí z rodiny, chuť se angažovat, schopnost vytvářet preventivní programy
Kontext	Pracovní příležitost v Brně či ve Vyškově, možnosti konzultace v P-centru, možnost seberealizace, řešení vnitřního konfliktu se závislostí v rodině
Intervenující podmínky	Nedostatečný prostor ze strany učitele, naštvanost na intenzitu interakcí, snaha o alternativní přístupy v prevenci
Akce, strategie jednání	Utřídění priorit, dokončení studia dalšího oboru, získat akreditaci preventisty
Následky	Zakoupení a osvojení preventivních programů se silným momentem prožitku, být akreditovaným preventistou, vyřešit rodinný problém se závislostí

Axiální model

Z analýzy rozhovorů vyplynulo, že práce učitele preventisty není na školách ohodnocena finančně a pouze někde pozici v pedagogickém sboru. Učitelky preventistky vykonávají svoji práci z přesvědčení o potřebnosti a užitečnosti preventivní práce či jsou motivovány zkušeností ze své primární rodiny. Klíčový fenomén kompetence učitele preventisty se v rozhovorech překrýval s verbalizovanými pocity beznaděje a pocity marnosti. Objevuje se princip „horkého bramboru“. Rodiče hájí autonomii rodiny i za cenu popření problému, a pokud spolupracují, tak pouze formálně. Preventisté pro podporu svých kompetencí potřebují vypracované strategie, jak reagovat v určité situaci, což je výzva pro další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Příloha č.1 Rozhovor s učitelkou preventistkou

Na začátku práce jsem měla dojem, že vím, do čeho jdu, jasná byla drogová problematika. To byla jasná představa, protože dříve jsem pracovala v Podaných rukou.

Dodnes mám potíže s řešením šikany, obzvláště u netřídních učitelů v 6. a 7. třídě. S třídními učiteli je to lepší, mají třídnické hodiny, tzv. „domečky“, kde se řeší i atmosféra ve třídě, její soudržnost a schopnost spolupracovat.

Hodně to záleží na třídním učiteli, jak moc se tomu věnuje. Pomoc se dá hledat v seminářích, v kurzu pro metodiky prevence...je to placené.. Semináře Mgr. Michaely Veselé se mi jeví jako dobře koncipované, vytyčí se problém a ona odpovídá.

Pro prevenci je z mé pozice důležitá spolupráce s tř. uč., s těmi co mají „domečky“ Je však důležitá náplň „domečků“, aby to nebylo jenom o omluvenkách a běžné třídní agendě.

Časová náročnost se odvíjí od toho, jak se práci moc člověk věnuje. Já nyní studuji ještě mgr.studium angličtiny a končím, tak tomu letos moc nedám, .. chce to ale podstatně více.. tak 1 hod týdně.

Pomohly by mi zpracované „balíčky“ pro prevenci, jsou to vytvořené programy, obsahují i pracovní možnosti jako vyzkoušet si testování na alkohol na drogy, také je dobrá zpracovaná Metodika pro práci preventisty, jak udělat zápis, kdy kontaktovat,.. koho kontaktovat.

Akreditovaný preventistka bere příplatek 1000-2000 Kč,-.....já zatím mám osobní příplatek 400,- až 500,- Kč.

Po 2 letech práce mne štve, že to nemohu ovlivnit, zmocňuje se mne pocit marnosti, nemůžu to s rodiči projednat, většinou zapírají, doma to děti nedělají

Šikanu musím ohlídat, prevence jde.

Alkohol, kouření, trávu neovlivním je to bezmocnost. Prima byl projekt „Naše třída nekouří“.....žáci popisovali, že divnej je, ten co nekouří i ten co kouří... Kouření trávy mi vadí nejvíc, je to móda, kdo kouří, je super

Nejvíc mi v práci pomohla akce v Rubínu, bylo to setkání s bývalou feťáčkou, bylo tam 500 lidí, když vyprávěla bylo úplné ticho, kombinovali autentickou výpověď a film.. velmi působivé

Štve mne nedostatek zkušeností, mnohdy si nevím rady

Nemám ráda pocit, že nevím, co dál

Chtělo by to změnu.

Propracovanější systém...upřesnit kompetence, ale jasně konkrétně, ne teoretické abstraktní představy současných akademických pedagogů.

Mám představu, co je moje pole působnosti -co tř.uč.
- co vedení školy
- co rodiče

S rodiči spíše informativně, potom obejít třídy s někým, kdo měl zkušenost, zaměřit se na 9.ř. které od nás odcházejí, třeba i prostřednictvím P- centra na Sládkově pro rodiče, a samozřejmě podchytit hned 6.ř.

Na Společenském večeru byli někteří žáci opilí, není respekt ke škole ani ze strany rodičů, pak teprve žáků.

Pomohly by praktické semináře na fakultě, formulování projektů, tvoření výběrových seminářů.

Zapojení rodiny do spolupráce, ne jejich kontrola, ale vzájemná rovnocenná spolupráce.

Ukázka práce preventisty ve školním roce 2008/2009

Adaptační kurz

6.A, 6.B

- **Termín:**

Třída 6.A prožila svůj adaptační kurz ve dnech 10.–12.9. a třída 6.B ve dnech 17.–19.9. 2008.

- **Cíl adaptačního kurzu:**

Jeho smyslem bylo děti seznámit nejen s jejich novými spolužáky, ale také pokusit se stmelit nový kolektiv; pomoci dětem, aby se v něm cítily dobře a bezpečně, a ukázat jim, že ve škole mohou prožít pěkné a nezapomenutelné zážitky, pokud si budou vzájemně oporou.

- **Program:**

Program byl velmi nabitý. Seznamovací hry pomohly novým dětem poznat svoje spolužáky, při pohybových hrách si děti zadováděly a psycho-sociální a morální hry dětem pomohly přemýšlet o nich samých i o lidech kolem nich. Protože součástí adaptačního kurzu byla i slíbená noc ve škole, nemohlo chybět opékání špekáčků, noční hra ani diskotéka.

Nejvíce děti zaujal baseball, v jehož duchu probíhal celý kurz. Tato sportovní hra dětem pomohla uvědomit si, že určitá pravidla je nutné dodržovat, a také to, že jsou součástí

týmu. Právě tuto sounáležitost s týmem děti prožily nejen ze zážitku hry, ale také díky společnému pokřiku týmu, vlajky a dalších stmelujících prvků.

- **Jednotlivé zkoumané body a jejich škála:**

- ▶ **Psychologické prostředí**

- vzájemné respektování účastníků
- spolupráce účastníků
- možnost vzájemného spolehnutí
- vzájemná podpora, pomoc
- otevřenost a autentičnost
- potěšení a radost ze společenství
- humánnost, lidskost v jednání

- ▶ **Zangažovanost žáka na společné tvorbě plánů**

- ▶ **Zangažovanost žáka na diagnostice vlastních potřeb**

- ▶ **Zangažovanost žáka na definování cílů**

- ▶ **Zangažovanost žáka na tvorbě návrhů postupů při řešení**

- ▶ **Pomoc žáků, uskutečňovat navržený postup učení**

- ▶ **Zangažovanost žáka na hodnocení průběhu a výsledků vlastního učení**

- ▶ **Autoregulace**

- schopnost vnímat zadání úkolu
- schopnost rozhodnout se pro typ řešení úkolu
- schopnost dodržet dokončení úkolu
- schopnost přijmout autoritu učitele
- schopnost dodržovat časové normy
- schopnost dodržovat pravidla
- schopnost reflektovat kvalitu splnění úkolů

nikdy	někdy	vždy
-------	-------	------

Hodnocení jednotlivých žáků 6.A

Jméno	Oblast	Škála		
		nikdy	někdy	vždy
Veselá Jana	Psychologické prostředí			
	vzájemné respektování účastníků			X
	spolupráce účastníků			X
	možnost vzájemného spolehnutí			X
	vzájemná podpora, pomoc			X
	otevřenost a autentičnost			X
	potěšení a radost ze společenství			X
	humánnost, lidskost v jednání			X
	Zangažovanost žáka			
	Zangažovanost žáka na společné tvorbě plánů			X
	Zangažovanost žáka na torbě návrhů postupů při řešení			X
	Zangažovanost žáka na diagnostice vlastních potřeb			X
	Zangažovanost žáka na definování cílů			X
	Zangažovanost žáka na hodnocení průběhu a výsledků vlastního učení			X
	Autoregulace			
	schopnost vnímat zadání úkolu		X	
	schopnost rozhodnout se pro typ řešení úkolu		X	
	schopnost dodržet dokončení úkolu			X
	schopnost dodržovat časové normy			X
	schopnost reflektovat kvalitu splnění úkolů			X
	schopnost přijmout autoritu učitele			X
	schopnost dodržovat pravidla			X

Jana je kamarádká dívka, které nečiní problém vyjádřit své pocity, je otevřená, upřímná. Před celým kolektivem se omluvila spolužačce, že se s ní dříve nechtěla kamarádit, a řekla že by to chtěla napravit.

Doporučujeme: klást důraz na soustředěnost. O Anetu se lze v kolektivu opřít.

Třída	Oblast	Škála		
		nikdy	někdy	vždy
6.A				
	Psychologické prostředí			
	vzájemné respektování účastníků	0%	47%	53%
	spolupráce účastníků	5%	47%	47%
	možnost vzájemného spolehnutí	0%	37%	63%
	vzájemná podpora, pomoc	0%	37%	63%
	otevřenost a autentičnost	5%	26%	68%
	potěšení a radost ze společenství	0%	26%	74%
	humánnost, lidskost v jednání	5%	26%	68%
	Zangažovanost žáka			
	Zangažovanost žáka na společné tvorbě plánů	16%	21%	63%
	Zangažovanost žáka na tvorbě návrhů postupů při řešení	21%	42%	37%
	Zangažovanost žáka na diagnostice vlastních potřeb	11%	26%	63%
	Zangažovanost žáka na definování cílů	11%	32%	58%
	Zangažovanost žáka na hodnocení průběhu a výsledků vlastního učení	0%	58%	42%
	Autoregulace			
	schopnost vnímat zadání úkolu	11%	68%	21%
	schopnost rozhodnout se pro typ řešení úkolu	5%	68%	26%
	schopnost dodržet dokončení úkolu	0%	26%	74%
	schopnost dodržovat časové normy	0%	26%	74%
	schopnost reflektovat kvalitu splnění úkolů	0%	47%	53%
	schopnost přijmout autoritu učitele	0%	32%	68%
	schopnost dodržovat pravidla	0%	37%	63%

Třída	Oblast	Škála		
		nikdy	někdy	vždy
6.B	Psychologické prostředí			
	vzájemné respektování účastníků	16%	37%	47%
	spolupráce účastníků	0%	42%	58%
	možnost vzájemného spolehnutí	11%	26%	63%
	vzájemná podpora, pomoc	11%	26%	63%
	otevřenost a autentičnost	5%	37%	58%
	potěšení a radost ze společenství	0%	32%	68%
	humánnost, lidskost v jednání	11%	37%	52%
	Zangažovanost žáka			
	Zangažovanost žáka na společné tvorbě plánů	5%	52%	42%
	Zangažovanost žáka na tvorbě návrhů postupů při řešení	0%	58%	42%
	Zangažovanost žáka na diagnostice vlastních potřeb	5%	47%	47%
	Zangažovanost žáka na definování cílů	5%	37%	58%
	Zangažovanost žáka na hodnocení průběhu a výsledků vlastního učení	5%	37%	58%
	Autoregulace			
	schopnost vnímat zadání úkolu	5%	47%	47%
	schopnost rozhodnout se pro typ řešení úkolu	0%	52%	47%
	schopnost dodržet dokončení úkolu	0%	21%	79%
	schopnost dodržovat časové normy	0%	21%	79%
	schopnost reflektovat kvalitu splnění úkolů	5%	37%	58%
	schopnost přijmout autoritu učitele	16%	21%	63%
	schopnost dodržovat pravidla	16%	32%	52%

TEACHER – PREVENTION METHODIST IN PRIMARY SCHOOLS

Abstract: The paper deals with the role of a teacher methodology prevention in elementary school. Trying to assess the status of prevention methods in teaching staff, his teaching load and the possibility of further professional education. Reconnaissance section is based on qualitative research, where research sample consisted of 5 teachers of metology prevention at age 27-35, from Brno and Vyškov schools with 2-5-year experience . Interviews were in January to March 2009 recorded voice recorder and analyzed. The probe into this area has shown the motivation of teachers, methods of prevention, for work in school, the lack of preparedness for prevention work methodology while studying teaching at university, in a small space to write their own prevention programs in elementary school.

Keywords: teacher, prevention, primary prevention, communication, decree, socio-pathological phenomena, prevention programmes, values, guidelines, laws, Framework Education Programme